

## VISUOMENĖS POŽIŪRIS IR PASITIKĖJIMAS SKAITMENINĖMIS TELEDERMATOLOGIJOS IR TELEDERMATOSKOPIJOS PASLAUGOMIS

**Darbo autorės.** Gintarė ŽILINSKAITĖ (VI kursas), Barbora ŽUKAITĖ (VI kursas).

**Darbo vadovai.** Doc. dr. Jūratė GRIGAITIENĖ, gyd. Iveta GYLIENĖ, VU MF Infekcinių ligų ir dermatovenerologijos klinika, VUL SK Dermatovenerologijos centras; gyd. rez. Eglė JANUŠONYTĖ, gyd. rez. Patricija ŠIMKŪNAITĖ, VU MF, VUL SK Dermatovenerologijos centras.

**Darbo tikslas.** Įvertinti visuomenės požiūrį ir pasitikėjimą teledermatologijos ir teledermatoskopijos paslaugomis.

**Darbo metodika.** 2022 m. spalio – 2023 m. kovo mėnesiais internete vykdyta anoniminė anketinė apklausa. Surinkti 484 respondentų atsakymai, kurie buvo įtraukti į statistinę analizę. Duomenų analizei naudotos Microsoft Excel bei IBM-SPSS 28.0 programos. Ryšiiui tarp dviejų kintamųjų nustatyti naudotas Chi kvadratas. Statistiškai reikšmingi rezultatai vertinti, kai  $p < 0,05$ .

**Rezultatai.** Tyrime dalyvavo 83,3 proc. moterų ( $n=403$ ) ir 16,7 proc. vyrų ( $n=81$ ). 18-29 m. amžiaus grupę sudarė 39,7 proc. ( $n=192$ ) respondentų, 30-39 m. amžiaus – 17,6 proc. ( $n=85$ ), 40-49 m. – 17,1 proc. ( $n=83$ ), 50-59 m. – 15,5 proc. ( $n=75$ ), 60-69 m. – 8,5 proc. ( $n=41$ ),  $>70$  m. – 1,7 proc. ( $n=8$ ). 65,5 proc. atsakiusių pažymėjo, jog turi aukštąjį išsilavinimą. Mažiau nei pusė atsakiusių yra susiję su medicinos sritimi (dirba – 25,4 proc., studijuoja – 15,7 proc.), o likę – 62 proc. nėra susiję su šia sritimi. 61,4 proc. respondentų atsakė, kad pas gyd. dermatovenerologą lankosi pagal poreikį, 25 proc. – niekada nesilanko, 13,6 proc. lankosi profilaktiškai 1 k. per metus arba per 2-3 metus. Žmonės, kurie niekada nesilanko pas gydytoją dermatovenerologą, dėl odos problemų labiau linkę kreiptis į šeimos gydytoją (58,2 proc.). 49,2 proc. respondentų atsakė nežinantys, kas yra teledermatologija, “nesą tikri” sudarė 23,6 proc., o girdėję apie nuotolines dermatologijos paslaugas – 27,3 proc. Didžioji dalis girdėjusių apie teledermatologijos paslaugas informaciją sužinojo iš interneto (52,7 proc.). Didžiajai daugumai apklaustųjų (93,4 proc.) neteko naudotis tokiais paslaugomis, tačiau daugiau nei pusei respondentų tokia paslauga odos būklės įvertinimui būtų priimtina (54,5 proc.), 30,6 proc. neturėjo atsakymo ir 14,9 proc. atsakė neigiamai. Apie teledermatoskopiją didžioji dauguma (81,4 proc.) apklaustųjų girdėję nebuvo, kita dalis (18,6 proc.) yra girdėję, dauguma jų iš gyd. dermatovenerologo arba interneto. 60,5 proc. respondentų rinkęsi tokio tipo odos darinių stebėseną nuolatiniam sekimui. Nustatyta, jog vyresni žmonės yra labiau linkę teigiamai vertinti teledermatologijos, teledermatoskopijos paslaugas teikiančias programas ( $p=0,044$ ), jomis pasitikėti ( $p=0,022$ ), įžvelgti naudą ( $p=0,002$ ) bei poreikį ( $p<0,001$ ). Respondentai, dirbantys

ir studijuojantys medicinos srityje, renkasi teigiamai vertinti tokias programėles ( $p < 0,001$ ), jų naudą ( $p = 0,022$ ) bei patikimumą ( $p < 0,001$ ), išvelgia tokių paslaugų poreikį ( $p = 0,004$ ) visuomenėje. Tarp žmonių, turinčių aukštąjį išsilavinimą, tokių programėlių poreikis ( $p = 0,004$ ), prieinamumas prie jų ( $p = 0,006$ ) ar patikimumas jomis ( $p = 0,002$ ) yra didesnis bei bendras požiūris geresnis ( $p < 0,001$ ).

**Išvados.** Didžiosios dalies apklaustųjų požiūris į teledermatologijos ir teledermatoskopijos paslaugas teikiančias programėles yra teigiamas. Daugelis respondentų žinojo apie teledermatologijos paslaugas, naudojimąsi jomis vertino palankiai. Nustatyta, jog vyresni respondentai palankiau vertina tokias paslaugas bei jomis pasitiki. Tarp žmonių, turinčių aukštąjį išsilavinimą, tokių programėlių prieinamumas bei poreikis yra didesnis.

**Raktažodžiai.** Teledermatologija; teledermatoskopija; mobilios programėlės; visuomenės požiūris; dermatovenerologija.